

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken October' 3-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Orosz Birodalom.

Most egy nagy számú Orosz Követség folytatja útját Persia felé. A fő Követ, kit a Pétersburgi Udvar a Persa Udvarhoz rendelt, Generalis Yermaloff a Caucasusi Helytartó. Nagyon nevezetessé teszik ezen Követséget a Követ úr' kísérei; mert ezek éppen azok a Frantzia tisztok, kik valaha a Napoleon' szolgálatjában a Persiai tartományokban egy 's más utakat tettek. Ezek az emberek most mind a Sándor Császár szolgálatjában, 's most nevezetesen ezen Követség mellé rendeltetve vannak. Az is egy fontos környulállás ezen dologban, hogy azok az irások, mellyeket hajdan a Persiai Udvarnál volt Frantzia Követség Napoleonhoz küldözött, 's a mellyet a Frantzia armáda Stábja az 1812-dik esztendőben az Orosz Birodalomba bevívén, onnét való visszaszabadításakor az Oroszok kezében hagyott, hasonlóképpen mind a Generalis Yermaloff' kezében adatva vannak. Mint mondják ezen irások által győztetett volt meg Napoleon affelől, hogy az Oroszbirodalomból a Napkeleti Indiai tartományokra való berontás lehetséges legyen, 's ezek által indittatott fel arra, hogy, ha az Orosz birodalom ellen való hadakozást szerentsés békességkötés által elvégezheti, azután, egy öszszetsatolt Orosz és Frantzia armárával, India ellen próbát tegyen. A Generalis Yermaloff' kísérei között találtató Frantziák; kikről itt szó-

van, nevek és minémüségeik szerént ezek: Cardanne, Generalis; Koussian, Első Titoknok; Lajard, Altitoknok; Joannini, Tolmáts; Salvatori, Orvos; Lami, Bontems, Verdier, Fabrice, Bianchi-d'-Ackad, Robert, Marion, és Guidard, ágyuzási 's egyéb hadi munkához jól értő emberek. Mondják, hogy ugyan ezek között néhányak, Tchircibol, hol a Persiai Schach lakik, még egy más Indus Hatalmassághoz is bizonyos követségi utat fognak tenni.

Mint mondják nyomosan munkába vétele az Orosz Császári Udvarnál, hogy minden Európai Hatalmasságok meggyüttassanak, annak munkabavételére, hogy a mai időben igen nagyon elhatalmasodott tengeri ragadozásnak nyaka törettesék, 's a kik azt gyakorolják, rántzba szedettessenek. Ezen tengeri ragadozókat öt főbb neműek: 1) ször, a Déli Amériikai prédáló hajók, mellyek már az Északi Európai tengereken is mutatni merték magokat — 2) ször, az Olaszországi és Török ragadozó hajók; ezek leginkább az Archipelaguson (a Görög szigetek közt) 's a Középtengernek egyéb napkeletre lévő öbleiben gonoszkodnak, 's nagyobbodon bizonyos magános embereknek költségeken készülték hozzá a munkához, mellyet folytatnak — 3) ször, a Tunisi, Tripolisi, és Algiriai úgy nevezett Barbarusok, kiknek hajóik nem régen már még az Orosz kereskedők hajói ellen is tsint tettek, melly szerént, mint hírvan, minden órán néhány fegyveresh.

jökből álló Orosz tsoport fogja erezését Tunishoz venni, és ott elégtételt kérni, vagy ha adni nem találják, erő általvenni — 4)szer, a' *Labarador* és Malaji nemzetbeli ragadozók, kik a' *Chinai* és egyéb *Napkeleti* öblökben úgy elhatalmasodtak, hogy a' *Chinai* Császár tengeri ereje őket már meg nem zabolázhatván, Anglus hajóknak kell megzabolázásokra oda menni — 5)ször, a' *Persa* tengereken nyüzsgő sok *Arabsprédálók*. Mint hírellek, a' *Persiai Feth-Ali-Shakhoz* (Uralkodóhoz) akarnak járulni az Anglus és Orosz Országlószekek, 's arra akarják őket kérni, hogy többé meg ne szenvedje, hogy az ő kiközlőhelyeiben efféle pusztító hajók felkészüljenek.

* * *

A' Petersburgi újságnak 29-dik Augustusi Darabjában e' következő figyelmet érdemlő Tudósítás van:

„A' Birodalom' némelly Tartományai-ban, nevezetesen *Orel* és *Tula* vidékén már régtől fogva megszűntek az emberek a' veszett kutya' marásától félni. Az idevalók egy olyan orvosságot tudnak az ellen, melly nem csak azokat, kiket csak akkor harapott-még a' veszett eb, hanem még azokat is meggyógyítja, kikben a' méreg már annyira elhatalmazott, hogy annak veszedelmes következései mutogatják magokat; sőt még azok is meggyógyúlnak általa, kik már egészen megvesztek. Ez az Orvosság egy fűből áll, mellyet a' Tula Vidéki Oroszok született nyelveken *Wodanoi Schilniknek*, vagy *Tsasztuchának* neveznek. (Az alább következő leírás bővebben meg fog vele ismerkedtetni bennünket). *Orel* vidékén és egyébütt az Orosz birodalomban más nevei is lehetnek ugyan azon fűnek, vagy talán más fűvek is lehetnek ott, mellyekkel az emberek ugyan azon végre élnek; de itt most csak a' *Wodanoi Schilnikről* van szó, mellynek gyógyító tulajdonságai minden helyen egyformán kitetsze-

nek, és a' mellynek gyökerének gyógyító ereje semmi kétséget 's kifogást nem szenved. Huszonöt esztendei tapasztalás kezes arról, hogy az ezen fűvel való gyógyítás soha sem maradt sikertelen; mindég szerentséesen ki gyógyultak a' betegek állapotjokból általa, még pedig minden más veszedelmes következések nélkül; és még olyanok is kigyógyultak, kik már a' nyavalyának arra a' grádusára jutottak, hogy másokat megtámadtak, 's megmártak. Több Földes Uraságok, kik nem kevés számú kutyákat tartanak, azt sem tudják már most itt, mi a' veszett eb; mert a' kutyáknak is ételekbe keverik ezt a' fűvet, 's ennélfogva a' megveszéstől megoltalmazák azokat.“ Nem régiben jött ki Orosz nyelven két kis Muuka, ezen Orvos-szernek leírásáról. Az egyiket Petersburgban P. P. Swiny adta ki, ilyen cím alatt: *Bizonyos Orvosság a' dühös kutya marása ellen*; a' másiké pedig, mellyet egy nevezetlen író adott ki Moskvában. *A' Wodanoi Schilnik fűnek lefestése*. — A' Petersburgban kijövő *Orosz Invalidus* nevű újság ilyen leírás által esmerteti Olvasóival az említett fűvet, mint a' veszett eb' marása ellen való orvosságot: A' *Vizi-ütifü (Alisma Plantago Lynn)* terem a' Vizben, különösen az álló vizekben, mint a' tavakban, mocsáros és potsolyás helyeken. Gyökere olyan mint egy vastag rostú vereshagyma. Egész Juniushig a' Viz alatt van ez a' fű, Juniushnak elején, és nagyon meleg időben már Májusnak végén is egyes hosszú fél gömbölyegségű vesszőtskék buynak a' viz alól ki, öt, hat, vagy több is egy tsoportban. Ezeket a' vesszőtskéket kívülről vereses haj horítja; mindenik vesszőtskén egy nyársforma, síma, és sötét színű levél van. Juniushban egy gömbölyü fűszáron olyan forma zöld színű buzogány jelenik-meg, mint a' millyet a' Spárgánál tapasztalunk; néha ez a' fűszár minden levél nélkül jön elő a' viz

alól, néha pedig levelekkel. Ez a fűszár több egészen leveletlen hajtásokra oszlik, melyeknek tsútsaikon apró 3 levelű halvány pirosságú virágotskák fesenek, és később ott teremnek a magok is. A rizi-útifü, mellynek hossza $1\frac{1}{4}$ *Arschint* néha többet is tesz, egész nyáron által virágzik; és lehet egész nyáron, de leg jobbjáugustusnak a végén szedni azt. A gyökerét minekutánna vízben az iszap és föld lemosatott róla, árnyékon szárítják. Ezzel a gyökérrel így élnek orvosságképpen: vesz az ember egy nagy, vagy két-három kisebb gyökereket, porrá törri azokat, és ebből a porból vajjas kenyérré hint egy részt, és ezt enni adja a Betegnek. Ha kétszer háromszor tétetik ez, bár melly nagy legyen is a veszett eb marásának mérge, még is elmúlik az, ha mindjárt kezd is már a Beteg a víztől félni. Hasonló haszna van ennek az Orvosságnak az olyan állatok körül is, mellyeket a veszett eb meg mart, vagy a veszett kutyákra magokra nézve is. *Tula* vidékén 25 egész esztendeje már miolta ezen orvosságnak hasznát tapasztalják az emberek, még pedig annélkül hogy más oldalról valami veszedelmes következését vették volna a veleélésnek észre. Mert lehetnek olyan orvosságok, mellyek ugyan azt mivelik, de az a kérdés, vallyon nem úgy épít-e ez vagy amaz, hogy más felől ugyan akkor rontson? *Turgenew* Ur küldötte ezen Tudósítást hozzánk, a ki egyszersmind 600 nyomtatványokban megküldötte a szóban lévő Plántának rözbe metszett rajzolatját *Moskva*ból, (Mi pedig óhatjuk, hogy Hazánknek Orvosi is egy illy hasznosnak hírelt Orvosságot figyelem nélkül ne hagyjanak.)

Nagy Britannia.

A Régens Printz egy tengeri útat tett, a melly három nap és annyi éjjel tartott. A *Royal-Georg* nevű lineahajón evezett a Frantzia partok mellé, oly

közel, hogy ha felettébb ködös nem lett volna a levegő, láthatta volna a Frantzia partokat. September 13-dikán szállott ki ismét *Brigton*hoz, a honnét elvezett volt. Azt jegyzik meg a *Londoni* irók, hogy ő Kir. Hertzegsége ez úttal hált legelőször a tengeren.

Ha meg talál valóságosodni, az Anglusoknak ismét egy újabb öszszeakadása történt a tengeren a Spanyol Amerikai insurgensekkel. Beszéli, hogy *Chiliben* a Valparaisói kikötőhelyben tartóztatnak két Anglus kereskedő hajót, azért mind mondják, akár igazán mondják akár nem, hogy nem rendes úton járt volna. Ez a történet nagy érzékenységet okozott azon Anglus kereskedők között, a kik Buenos-Ayresben tartózkodnak, s éppen most néhány hajókat indítottak útnak *Chili* felé. Hathatósan munkába vették, hogy több efféle kedvetlen történeteknek előfordulását meggátolhassák.

Hasonló öszszeakadás történt *Santa-Cruz*nál a Rio-Janeirói öbölben a Portugallusok s a *Tortoise* nevű Anglus hajó között, mellynek *Cook Tamás* a Kapitánya. Ez a hajó *Julius* 18-dikán a nevezett kikötőhelytől kivezni akarván s már meg is indulván, midőn a *Santa-Cruzi* bástya mellett eleyezett volna, arról egy ágyulóvést tettek reá. Kapitány *Cook* úgy ítélte, hogy ez által az adatik néhi tudtára, hogy küldjön egy tsajkát s azon embereket ki oda: de alig telt-el egy minuta, hogy második lövés is tétetett reá, mellynek golyóhisa a hajónak vitorláját által lyukasztotta. Nem tudván *Cook*, hogy mi dolog, a vasmatskákat azonnal kivette, s a partra egy al-kormányost küldött ki, hogy tudja meg, mi baj? de sem a kormányos sem a velle lévő hajós legények vissza nem jöttek. Ekkor maga *Cook* ült tsajkára, s a partra kivezván, látja, hogy kiküldött emberei fogságra tétettek. Mondja, hogy ő ha-

hogy oda vissza ment, hogy a' maga Országlovszékéhez 's a' Londonban lévő Portugallus Követhoz is fontos leveleket viszen. A' parton lévő kormányozó úgy felelt, hogy ő mind ezzel semmit nem gondol, 's a' fogságra tételt emberek el nem bocsátja addig, míg maga a' hajó be nem jövénd a' kikötőhelybe. Ez azonnal meg is történt: Cook pedig megírta a' környülállásokat az ott lévő Anglus Követhoz, 's mi leszen a' dolog' vége, megírják majd.

Egy Londoni újságlevél arról tévén emlékeztet, hogy most Németországon sok Uralkodók abban foglalatoskodnak, hogy népeiknek Constitúziókat adjanak — „nincs könnyebb, így kiált-fel, mint Constitúziókat kigondolni, 's azoknak tikkelyeiket 's puntumaikat egymással, a' papiroson, szépen össze kötözgetni: de a' maschinának a' néphez való hozzáalkalmaztatása 's útbaindítása, felettébb bajos munka. Ezért kellene előbb nem Constitúziókat csinálni a' népeknek, hanem mindeneknek előtte a' népeket kellene a' Constitúziókkal való élhetésre kipallérozni, alkalmasokká tenni. A' földet megmivelni kell előbb hogy sem a' magot belévetni lehetne. Azt feltenni, hogy Európában minden nemzet alkalmas volna valamely szabad Constitúciónak elfogadására 's azzal való élésre, csak azért, hogy az Anglus nép alkalmas: az emberiség' kipallérozódásáról 's karakteréről való esmeretben nagy tudatlanságot jelentene.

Spanyol Amerika.

Az Anglus újságlevelekben ilyen, de még megvalóságosulást váró tudósítások jöttek-ki Amerikából: —

Mal-Gregor Amélia szigetén a' Spanyolok eránt jó indulattal viseltető lakosoktól, kemény megtámadtatást állott-ki: de vissza verte (Ez az a' verekedés, melyről a' múlt levelünkben is emlékez-

tünk) — *Mexikóban* attól féltek, hogy Insurgens Generális Mina reá talál útni *Vera-Cruzra*. — A' *Caraccasi* levelek szerint, a' Királyi seregek' vezére Morrillo, *Margaritára*, a' Venecuélai insurgensek' Országlovszékének lakhelyére, kiszállott, 's annak fő városát *Pompa-tárt*, nagyon véres ellentállás után elfoglalta, 's a' kit fegyveres kézzel találván megfoghatott, mindent agyon lövetett. Az insurgensek, kik életben maradhattak, az erdőkre futottak-ki. *Brión*, az ő Admirálisok is szerentsétlen volt a' tengeren; három hajóji elfogattatván, az azokon találtatott embereket a' Spanyolok meglövöldözték. *Bolívar* is megverettetvén, elszökött. — Mind ezek, mindánk, várják a' megvalóságosulást.

A' *Chiliből* jött tudósítások szerint Generalis *Sant Martin*, a' ki ezen esztendőnek elején ezen tartománynak fő városát elfoglalta 's ecután Buenos-Ayresbe, kétségenkívül további útasításoknak általvétele végett, vissza tért vala, táborához visszaérkezett, 's már most *Conception* és *Talcahuana* felé nyomul seregeivel, a' hol valami 1500 emberekből álló Spanyol sereg fekszik. Itt nem soká tsatára fog kerülni a' dolog.

Mac-Gregor, mikor *Amelia* szigetének elfoglalására készült indúlni, pénzre lévén szüksége kihirdette az Északi Amerikai Státusokban, hogy a' ki néki 1000 Dollárt viszen, oly kötelező irást kap tőle, hogy a' szigetnek meghódolatása után 200 hold (jugerum) földnek tulajdonosává fog tételtetni, a' melly ígértet oly foganato volt, hogy csak *Charlestownban* 160,000. *Georgiában* is 60,000 Dollárokat vittek hozzá; melly annak is egy bizony-sága, hogy ezen Szabad Státusoknak lakosai előre nagy reménységgel hizelkednek magoknak ő eránta.

Északi Amerika.

Rogers és *Decatur* Admirálisok Ney-

Perküz megérkezvén, azonnal egy *linea* és két *fregát* hajónak építtetését vették munkába. Onnét *Portsmouthba*, *Bostonba*, és *Philadelphiába* szándékoztak menni vizsgálódásra, és hogy itt mindennütt egy *linea* 's egy *fregát* hajónak építtetése eránt tegyenek rendeléseket.

Az új tapasztalásokhoz képpeszt úgy építtetnek ezen új *linea* hajók, hogy feljebb hordozzák a' golyobist, mint az eddigvalók, tudniillik az *Independence*, a' *Washington*, és a' *Franklin*. Azon hajókon kívül, mellyek az ország' belső részein találtató tókon vagynak, áll ezen státusoknak mostani tengeri ereje 12 *linea*, 19 *fregát*, 3 *Sloop*, és 4 gőz-battéria hajókból, az ezekhez tartozó apróbbakkal egygyütt (mert meg lehet jegyezni, hogy egyegy jótska nagyságú hadi hajó körül úgy lehet képz elni a' tsajkákat 's egyéb apró hajókat, mint a' tsirkéket az annyak körül). A' partok őrzésére is efféle apróbb fegyveres hajók vannak rendeltetve, valamint szintén az új *Systema* vagy a' *Fulton* jóvallása szerént a' kikötőhelyek' torkainak őrzésére, ellenséges időben, azok a' *fregátok*, a' mellyek gőznek ereje által mozdittatnak elé 's hátra. Most 3 *linea*, 3 *fregát*, és 7 *Sloop* hajók vannak munkában a' hajó építő műhelyeken.

A' *Montevideóban* lévő *Portugallus* őrző seregnak állapota most is tsak a' régi. *Artigas* még félbe nem szakasztotta a' városnak megszállását; az ő kiküldözött tsapatjai a' *Portugallus* löger körül szüntelenül olálkodnak, 's annak minden lovait elkapkodják; a' városban tsaknem éhelhalás uralkodik; a' lakosok és katonák tsak abból élnek, a' mit *Buenos-Ayresből*, mint *Contrebandet*, mint

állított portékát. titkon oda által vihettek.

* * *

Egy ritka nemű tolvajkodás.

Ezt most egy kutya teszi *Londonban* az utzákon, a' melly meg van tanítva, hogy imitt amott *Jappangván*, mikor valakit lát, hogy a' keziben egy 's más portékát viszen, oda sunnyog, elkapja, 's legnagyobb sebességgel elviszi. Így kapcsolossá el leggyakrabban az aszszonyoktól a' kéz-szütyőket. De már nagyon vadászni kezdte a' politzia ezen tolvajt.

B é t s.

Ö Császári Királyi Felsége méltóztott: —

A' Magyar Fels. Udvari Cancellariánál Méltóságos *Fay Barnabás* Udvari Referens Tanácsos Urat, N. Szabolcs Vármegye Fő Ispányi Administratorává —

Méltóságos *Márkus Ignátz* Urat a' Királyi Táblánál *Praesentiae Regiae Personalis Proto-Notariust*, úgy Méltóságos *Batthyáni Vincent* Gróf Urat, a' Magyar Udv. Fels. Cancellariához Udvari Referens Tanácsosokká —

Erdélyben a' Kir. *Thesaurariatusnál* volt Tanácsos Cs. Kir. *Camerarius* *Báró Miske József* Urat, az Udvari Közönséges Kamarához Udvari Referens Tanácsossá —

Az Erdélyi Királyi *Thesauriatusnál* Titoknok *M. Honnamon Károly* Urat, 's hasonlóképpen *Lossontzi L. Báró* Gróf *Bánffy József* a' fő Kormányozó Széknél eddig volt Titoknok Urat, a' kit is Felsőges Urunk tsak a' múlt tavaszon nevezett vala N. Alsó Fejér Vármegye' Fő Ispányává, most mind kettőjüket azon Királyi Kintstár' Referens Tanácsosává, kegyelmesen kinevezni.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó cédulában: —
Sept. 30-ik napján 304 $\frac{1}{2}$ — Oct. 1-ső napján 303 — 2-dikán 393 $\frac{3}{4}$ — forintot.
Arany. Sept. 30-dikán; — Császári: 14 fl. 59 kr. —

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Ezen elmúlt Oskolai esztendőben az Ungvári Királyi Gímnasiumban az utolsó próbatétel ez idén e' holnap 14-dik napján ment véghez, mellyre Méltóságos Munkátsi Püspök *Pótsi Sándor* Ur méltóztatott lebotsátkozni, és az egész próbatétel alatt jelen lenni, az ifjuságnak nagy felserkentésére, öröme, és buzgóságára. Külentzen külömbkülömbféle classisokból, és tárgyakból vállokoztak olyanok, kik nem a' Tanítók, 's Professzorok által examináltak, hanem más Urak közzül választottak magoknak Examinatorokat, és igen jelesen, a' jelen lévőknek, és a' Püspök ő Nagyságának megelégedésére, és öröme feleltek. Más nap az az e' folyó holnapnak 3-ik napján a' *Téged Isten dicséjünk* élénkelletett.

Már sokszor volt szerentséje Ungvár Mező Városunknak kebelébe nagy embereket elfogadni, ilyen volt ez előtt néhány esztendővel Rájner ő Cs. K. Fő Hertzegsége, ilyen volt még az előtt a' megholdogult Primás ő Királyi Fő Hertzegsége, ilyen volt most is, ugy mint folyó holnapnak 15-dik napján, a' midőn tudni illik szerentsénk vala *Ferdinand Károly* ő Kir. Fő Hertzegségét Magyar Ország Fő Commandirozó Generalisát falaink közt elfogadni. Ő K. Fő Hertzegsége tudni illik a' katonaságot az országban több helyeken is megmustrálván Patakrol, Leleszen 's Kaposon keresztül jöven a' fenn írt napon 12 órakor ide *Ungvárra* megérkezett, és minek előtte a' belső városba bejött volna a' nagy hid végénél a' kotsirol leszállott, 's lóra ülven a' külső városban lévő katonák Ispotályát megvisgálta, ezt elvégezvén, útját a' ló Oskola felé vette, a' hol is már a' kato-

naság (Ulanus) Regimentből össze vala gyülekezre mustra végett, és azt egész délutáni 5 óráig mustrálta. Ekkor esztán a' belső városba a' Generalisok, és Fő Tiszt Uraktól kísértetvén ágyú durrogások és számtalan Vivat kiáltások közt jött-bé ő K. Fő Hertzegsége, és a' Püspöki Residentiába szállott-bé. Az elejébe ment Vármege Deputatio, mellynek szószolója volt Fő Tisztelendő *Mihay János* Kanonok Ur, Kaposon fogadta-el ő Fő Hertzegségét, itt pedig a' Püspöki Residentiában az egész Vármegebeli Nemesség Méltóságos Bónhegyesi *Kulin Imre* Consiliarius, és első Vice-Ispány Ur vezérlése alatt, és a' Kamarabéli Tiszt Urak Tek. *Grofsmid János* Praefectus Ur vezérlése alatt, szószolójok lévén Tek. *Diószegi Pál* Fő Notarius Ur, fogadták ő Fő Hertzegségét. Mind két helyen magyarul volt az üdvözlés, mellyre ő Kir. Fő Hertzegsége is hasonlóül Magyar nyelven felelt. Az Ebéd, mellyet Méltóságos Munkátsi Püspök *Pótsi Sándor* Ur készítettett, délutáni 6 órakor kezdődött-el. Estére az egész város ki volt világosítva. A' Püspöki residentia előtt egy győzedelmi kapu emeltetett-fel. Ezen felül irással:

Archi Duci Ferdinando a Provincia de Ungh devotissime oblatum,
Nem külömben hátrább egy bolt előtt egy gyönyörűséges Oszlop ezen irásokkal:
A' közepén:
Archi Duci Ferdinando ab Oppidanis Ungvariensibus devotissime dicatum.
A' jobb oldalán:
Vita ejus pretiosa floreat ut rosa in valle beata.
A' bal oldalán:
Cura ejus nostri perduret ut fides nostra pro Rege et Patria

Ezen kivilágosításokat ő K. Fő Hercegsége le jöven a' Residentiából, és végig járván az utzákon személyesen méltóztatott megszemlélni.

Más nap úgymint e' hónap 14-dikén reggeli 5 órakor vasárnap lévén kis misét mondatott magának Tisztelendő *Chira András* Ur Püspök' ő Nagyságának Titoknokja által. és utját vette Munkás felé ő Fő Hercegsége a' hol is ugyan azon napon mustrát tartván, 15-dikén ismét vissza tért, és utját Kassa felé folytatta; a' hol az új Vármegye háznál fölöstökmözzvén 's a' Tek. Statusoktól fogadtatván, újra fent Tisztelt Notarius Úr által Magyar nyelven köszöntetett-meg.

Az aratás Szathmár és Szabolts Vármegyékben igen jó volt, az életnek az ára nagyon leszállott.

* * *

Posonból September' 30-dikáról. — Fő Tisztelendő *Révi* Prépost Posoni Kanonok, Tek. Komárom Vármegyei, — és a' *Vajkai*, 's *Ersekbeli* Széknél Tábla Biró *Strajter József* urat, Városunknak közönségesen tisztelt, és kedvelt Plebanosát ő Cs. K. Felsege az Esztergomi Ersekségnek Kanonokjává kinovezni kegyelmesen méltóztatott; melly méltóságában a' tisztelt Atyaság Sept. 20-dikán *Nagy Szombathban* be is iktetődött. Hogy mennyire fájlalják nem tsak Halgatói, hanem más rendbeli Posoni Lakosok is ezen tiszteleltre méltó Lelki Pásztortól való megválásokat, tsak az tudja igazán megítélni, a' ki a' tisztelt Atyának szép virtusait, emberszeretettel teljes tselekedeteit, és szelid maga viseletét közelebb-ről ismeri. Áldást kíván neki Poson mint-hogy kedves jelenlétében többé nem gyönyörködhetik, ámbár a' virtuosos szívek, ha távol esnek is egymástól, érzéseiknél fogva tsak ugyan együtt társalkodnak 's közel vagynak egymáshoz, és a' jó emlé-

kezet némü némüképpen kipótolja az együtt nem lehetőség' hijjánosságát.

E r d é l y.

Felseges Urunknak 's Asszonyunknak a' *Szebeni Székben* fekvő *Ponyófalva* (Gireslau) mellett folydogáló *Olt* vize nevű folyón Sept. 12-dikén reggeli 9 órakor történt általhajókázásokat így adja elő a' *Siebenbürger Bothe*:

Ámbár áttallyában úgy látszik, mintha az ég a' Földel együtt Felseges Urunknak 's Asszonyunknak Hazánk' kebelében való mulatásokat ditsóságossá kívánnák tenni, amaz folyvást való vidámságával, emez pedig gazdag áldásaival: de különösen akkor lehetett ezt tapasztalni, mikor a' *Karpatusi Hegyek* e' tájon *Kerzergebirg* névvel nevezett részének tövében messze el terülő termékenysíkságon egy gyönyörű reggelnek idején a' tsak akkor tájban feljött Nap szelid sugárokkal süttött ő Felsegekre. Midőn ő Felsegek legelsőben az erdőkkel koszorúzott *Fenyőfalvi* Hegyen megjelentek, a' honnan messze el lehet a' szomszéd falukkal mintegy behintett síkságon látni, sűrű őszi köd borítván a' Bértzek egész menetelét el, minden sajnállotta, hogy ő Felsegek nem gyönyörködhetek Erdély egyik legszebb tájékára innen való kinézésekben. De valamint tsak mostanában fenyegette egy nagy zivataros felleg a' Világot, melly azomban *Ferencznek* megjelenésével eloszlott: nem különben enyészett el ezen Bértzetről is a' köd, a' mint *Ferencz* az *Olt*-vize nevű folyóvizek partjához közelített. Egyszerre tisztán állott egész roppant nagyságában az Oriási magosságú *Surul*, több vele a' magosságban vetekedő *Rokonival*, és nézte, mint vitte *Aluta* nevű leánya (mert a' Folyók a' Hegyeknek magzatai) a' Felseges Fejedelmi Párt sima tükrén, büszke meghunyászkodással. Általán fogva megilletőd-

tek, a' kik látták a' Felsőges Monárkát,
 ki csak nem régen volt Europa' szélve-
 szes tengerén a' megszabadító Kormá-
 nyos, — Erdélynek folyóján tsendesen
 közelgetni a' partokhoz. Ezt az érzést
 nevelték a' több környülállások is, mel-
 lyek ezen általevezésnek alkalmatosságá-
 val előre való intézetből öszveköttettek
 volt. Ugyan is csak éppen ezen tzebra
 egy tsinos hajó készítettett, melly Felső-
 ges Urunknak és Asszonyunknak neveiket
 példázó virágokból mesterkéltt czirádáin
 kívül illyen fellyülirással diszeskedett:
*Francisco L. Patriae Principi Augu-
 sto, Summo Viarum, Pontium, Aqua-
 rumque trajectuum, Auctori, Prote-
 ctori, ac Conservatori 12. Sept. Ao.
 1817. Transeunti sacrum.* Továbbá,
 az innenső parton egynéhány gyakorlott
 Énekesek elrejtettek egy tserfa ágokból
 öszve állított levelesboltozat alá, melly
 a' több *Fenyőfalvág* felállított fák mel-
 lett nem hamar tűnt szembe. Ezek te-
 hát annélkül hogy valaki valami illyesről
 álmódott volna, egyszerre csak elkezde-
 nek tsendesen zengedezni, és minden
 Éneklők látása nélkül, hangzott e' követ-
 kezendő Német Ének:

Gott geleite Franz den Kayser
 Unsern guten Kayser Franz!
 Welle! geleite sanfter, leiser,
 Grofes trägt Dein Spiegelglanz!
 Denn mit Franz schmücket dich Augusta
 Mit der Milde Doppelband.

C h o r.

Gott geleite Franz den Kayser
 An Augustens Segenshand.

Gott geleite Sie und bringe
 Wieder Sie zu uns zurück!
 Daß wetteifernd glüh und ringe
 Ost und West im Huld'gunsglück,
 Und ein gleicher Dank durchbringe
 Daß entzückte Vaterland!

C h o r.

Gott geleite Franz den Kayser
 An Augustens Segenshand!

Magyarul ezen Versek így esnének:

Isten! vezérlé Ferencz Császárt
 A' mi kegyes Urunkat.
 Halálhalkal sodord a' viz-árt
 Lassan hord Császárukat.
 Ferencz Ditső Augustával
 Diszed, — kettős Koronával

K a r.

Isten! vezérlé Ferencz Császárt
 A' Kegyes Augustával.

Isten! légy velek mentekben,
 Add, hogy vissza jöjjenek,
 Hogy Kelet 's Nyugot, Fényekben,
 Tőlök nevedekjenek.
 'S a' Haza, minden Fiával,
 Teljen buzgó hálával.

K a r.

Isten! vezérlé Ferencz Császárt
 A' Kegyes Augustával.

A' tulsó parton hasonlóképpen el-
 vén rejtezve némely Énekesek, mellyek
 a' Versnek végszavait, mintha valamely
 kösziklába ütődött volna a' hang, vissza
 ekhozta. A' Kar pedig állott Falusi Leá-
 nyokból, és Ifjakból, kik ő Felsőgek hajó-
 jának jobb és bal oldalán tsónakokon
 követték a' Felsőges Személyeknek hajó-
 ját. Tsendes volt a' természet, mély
 hallgatásba voltak az emberek, és csak a'
Fenyőfalvi és Frecki harangoknak zu-
 gása hallott ottan ottan, midőn az Éne-
 kesek pihentek. Tiszta volt az Ég, és
 szeleid kékséggel tükrözött a' vízbe. Ör-
 vendező *Eljen!* kiáltás varakozott a' tül-
 zó parton ő Felsőgek' kiszállására, mel-
 lyet az innenső part szépen vissza adott.